

ЛЕНИН ЁЛУ

КПСС-НИ ОБКОМУНУ, ДАГЪЫСТАН АССР-НИ ОЪР СОВЕТИНИ ВА МИНИСТРЛЕР СОВЕТИНИ ОРГАНЫ
ОРГАН ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ДАГЕСТАНСКОЙ АССР

ЛЕНИНСКИЙ ПУТЬ

1918-нчы йылны
апрель айындан
башлап чыгарыла

ТАЛАТГЮН

6

ФЕВРАЛЬ

1990

№ 16 (10502)

Багъасы 3 кепек

Бугюнлени почтасындан

ГЪАЛЛАР ЯХШЫЛАША

БАКУ. 2 февраль. (Азербайджан-форуму ва ТАСС-ны мухбири). Шагъар аста-аста ишчи гъалгъа айлана. Бакуну коменданты В. С. Дубинякны билдиргюне гере, алдагъы гече хыйлы паракхат оьтген.

Кебюсю предпринятиелерде митинглер оьтгерилген, оларда Бакуде интернационал мердешени сакъламакъ учун бары да затны этмеге чакъырылар етилген.

«Норд» деген илму-произ

водство бирлешивюню ишчилери уьлкени кебюсю шагъарларына кыйынылы агъвалатланы вакътисинде республикадан гетгенлени кыйтармагъа чакъырылар булан телеграммалар йиберген. Темир ёлдагъы гъал четимлешгенлигине байлавлу болуп, шо коллектив Баку шагъарны загъматчыларына сонгуюн вагонланы бошатылуда актив кийде ортакчылыкъ этмеге чакъырылгъа гетген. Хамисгюн мунда жыйын оьтгерилген. Онда Азербайжан-ны Компартиясыны ЦК-сыны биринчи секретары А. Н. Муталибов чыгып сыйлеген.

ТАСС-ны мухбирине билдиргени йиник, Азербайжан темир ёл управленниде гетген суткада, республиканы ёлларында юк ташыйгъан составланы йрюшюн илгидан ачгъан сонг, бир жума алдын бошатылгъанындан асе алты керен артыкъ вагон бошатылгъан. Гъали промшленниий предпринятиелеге гелеген ёлларда ва станцияларда бошатылмай токъталып турагъан вагонланы сававун кемитмек учун бары да чаралар гериюле.

СССР-НИ МВД-СИНИ

МАЪЛУМАТЛАРЫНДАН

Азербайжан ССР-деги гъал бара-бара ёрукълашдырыла. Тек Госкомстатны билдиривлюрине гере, иш ташлавлар саялы предпринятиелени 48 проценти ишлемей.

Ханлар районда гентюлтю кийде 12 савутну берген. Нахичеван АССР-де оьзлер этген 19 гранаты ва 42 килограмм атылагъан пешествону милицияны къуллукъчулары чыгъарып алгъан.

Армения ССР-де савутланы алмакъ мурадта гъужумлар болгъан. Ич ишлени Гукасян район бёлюгюне гъужум этилген, шонда 20-дан да артыкъ гъар тюрлю савутланы алгъан. Гериюлген чараланы натижасын да шо савутланы кеп яны кыйтарылгъан.

Бреванда ва республиканы хыйлы оьзге районларында савутланы кыйтарип берив да, «Арташ районда 20 савутлар (26 атылагъан савут ва 1800-тон де кеп патрон) кыйтарылгъан.

МЕНИ ДЕ
РАГЪАТ
КЪОЙМАЙ

«ХАЛКЪНЫ ОЙЛАРЫ —МЕНИ ОЙЛАРЫМ»

Бугюнлерде Буйнакск, шагъарны ва районну сайлавчуларыны РСФСР-те халкъ депутатлыкъгъа 813 номерли Лаваша территория округдан кандидат ДАССР-ни Оьр Советини Президиумуну Председатели Магъамматали Магъамматович Магъамматов булан ёлугъуву болду.

Биринчилей кандидатны инанылгъан адамы, Буйнакскдеги 5 номерли орта школаны учителя Б. Гъажиев сёз алды:

— Бугюн магъа четим, тек гъюрметли борч тюшген. Ишчини, сабанчыны, врачны, инженерни, учителни гъакъында айтмагъа тынч. Аппаратдан кандидат этилип гёрсетилген ёлбашчыны гъакъында айтмагъа, бугюнго илгиртип къурувну барышындагъы агъвалатлар, олагъа бакъгъан якъда халкъда тувулулгъан пикрулар мени кыйынылы гъалгъа сала. Магъамматали Магъамматович 1919-нчу йыл Лаваша районда кызылы партизаны агълюсюнде тулгъан. Ол оьзюню загъмат ёлун 15 йыллыкъ чагъында колхозда башлагъан. Учител, школаны директору, районну заведующийи, колхозну председатели, юрт хозяйствону район управленисини начальниги болуп ишлейген йылларында оьзюни ишчи яхшы къурувчу гысапда танытма бажаргъан.

Ёлугъувда чыгып сыйлеген

Буйнакскдеги тигив фабрикни ишчиси З. Магъамматов, Комсомолну атындагъы колхозну председатели Ш. Мутуев, ВЛКСМ-ни шагъар комитетини екюнчи секретары Т. Мусалаев, аякъ гийимлер этеген фабрикни баш инженери Гъ. Къазиев кандидатны якълап, огъар артгъа салмай чечмеге тюшеген социальный масъалалагъа байлавлу тапшурувлар берди.

Сонг трибунагъа М. Магъамматов чыгъа.

— Биринчилей, — деди ол оьзюню сыйлеюнде, — биз магъа берген инамлыкъгъа гъакъ юрекден баракала билдиремей. Шо инамлыкъгъа бары да гючюню салып иш булан жавап бермеге чалыша гыма сизин иниздыраман. Илгиртип къурув халкъны алдына салгъан уллу борчлар бизин барыбызны да янгы кийде ишлемеге чакъыра... Халкъны ойлары — мени ойларым.

Ёлдаш М. Магъамматов яш-оьрюмлени иш булан таъмин этивюню, халкъ кеп къоллайгъан малланы чыгъарыну, адамлагъа яшавлукъ уьйлери тигивюню чалт оьсдюрювюню биринчи ерге салды.

Ахырда М. Магъамматов сайлавчулары суалларына жаваплар берди.

Гъ. АТАЕВ,
оьз мухбирибиз.

КЪУТЛАЙБИЗ!

РСФСР-де ЯШАЙГЪАН КЕП ЯШЛАР ТАПГЪАН
АНАЛАГЪА «НИГЪ АНА» ДЕГЕН АТНЫ
БЕРМЕКНИ ГЪАКЪЫНДА
СССР-НИ ОЪР СОВЕТИНИ ПРЕЗИДИУМУНУ

УКАЗЫ

САЙЛАВЛАНЫ КЪАРШЫЛАВГЪА

РСФСР-ге, ДАССР-ге ва ерли Советлеге сайлавланы алдындагъы гъаракатгъа оьзюню загъмат къошумкъ эте туруп, Хаджимат Магъамматова ишде уьлгю гёрсетип чалыша. Магъамматова Каспийскиндеги адамлар кеп къоллайгъан галантерейный ва трикотаж маллар чыгъарагъан фабрикде лап да бажарывлу ишчи гысаплана. Ол ишлеп чыгъаргъан маллар даким оьр кыйыматланы ала.

СУРАТДА: Х. МАГЪАММАТОВА.

Гъ. АБДУЛЛАЕВ чыгъаргъан сура.

Эсги мердешлеге таянып...

Халкъ сайлавланы гъакъындагъы янгы законлар берген имканлыкъланы толу кийде къоллап бажарса, бары да гъа гымляни оьз къолуна алагъан Советдени къурма бола. РСФСР-ге, ДАССР-ге ва ерли Советлеге депутатлыкъгъа кандидатлар гёрсетивюню, оланы ялынуу барышы булан таныш болгъан, сайлавчулар булангъы ёлугъулардан сонг менде шулай пикру тувулунду. Биринчилей, бизин халкъны политика англаву ва активлиги гъали де заманы талапла-

рына жавап берген даражадан кеп тебенеде. Экинчилей, бугюн гъакимлик сюрегенлер, айрокъ да партия, совет къурумлар, кебюсю гезиклер, сайлавлар демократияны, законну ёлунда оьтгенни яны тююл. Шо гъар мисаллар да гедтирме бола.

Гъали-гъалилерде Дагъыстан телевидениени «Бурунчакъ» деген берилиши болду. Шонда тележурналист Н. Сафронов Магъачкъаланы халкъ кеп юрюйген орамларында къаршы лашагъанлагъа бир брукъдагъы соравлар бере эди: «4-

нчу мартда оьтгерилежек сайлавларда ортакъчылыкъ эте-жекмисиз?», «Сизин ишлейген, яшайгъан еригизде депутатлыкъгъа кандидатлар гёрсетеген жыйындар демократиялы оьтдюмю?», «РСФСР-де, ДАССР-де ва ерли Советлерде сизин депутатыгъыз ким болгъанны сюер эдигиз?». Шу ва шулагъа ошагъан оьзге соравлагъа жавап берген магъач къалалылары авадан лайы масъалагъа гентюлсюз, немкъорай, англавсуз янашагъанын гёрсетди. Виренлер чи шо

сайлавларда тюрк чакъы да аварасы, гъайы ёкъну англады. Республиканы тахшагъарында булай болгъан сонг, юртлардагъы гъал нечик экен?

Тюзюндеги районланы аласакъ, Хасавюрт якъда сайлавчулары активлиги гериюне. Он дагъы къумукъ халкъ гъаракатны район ва бир-бир юрт комитетлери сайлавгъа къурумлу кийде, «Биз атмек, ким өтер» деп янашалар. Масала, Кестекден район ва юрт Советлеге депутатлыкъгъа

шы кийде арагъа салынып ойлашылгъан, халкъ инанагъан кандидатлар гёрсетилген. Оьзюню яхшы яндан танытмагъан юрт Советини исполкомуну председатели буса кестекчилер бу гезик район Советге депутатлыкъгъа кандидат этип гёрсетмегенлер.

Кебюсю юртларда адамлар сайлавланы гъакъындагъы законланы айры-айры ерлерин яхшы англамайгъанлыкъ гериюне. Тюзю, законланы ишавда болагъан бары да агъвалатлагъа кыйышмайгъан ерлери де ёкъ тююл. Бир-бир тувулунагъан соравлагъа, юртла сабан-

(Арты 2-нчи бетде).

юртубуану тюкенине уи гедмеген. Району къуллукъчулары бары да уину алагъа берип йибере буса ярай. Визге, къартлагъа, шагъаргъа барып уи кыдыра айланма тынч болмай. Редакциядан болагъан кемекни кыравулдайман.

Гъ. ГЪЮСЕЙНОВА.

Автомобилини сюегендени республика советини (ВДОАМ) председатели И. Узалов бир себенсия, законсуз кийде 300 манатгъа ювукъ айлыкъ алапамны бермей токътатгъан. Мен оьзюм Къарабудагъгентде, эсгерилген къурумуни район советини председатели болуп ишлеймен.

Охувчу—газет: ачыкъ лакъыр

НЕ ЗАТ ОЙЛАШДЫРА

Баракалла

рымны измагъа сюемен. Гер-

этебиз ток аламын оьзюм

...ишлар барышы булки танымш болган, сайлаучулар булла- гыла бауруулардан сонг мен- де шулай пикир тувулунду. Биринчиде, бизин халкыны политика англану на активли- гы гылы да заманын талапла-

Гьали-тхалилерде Дагыстан- телевидениеи «Вурнчак» деген берилиши болду. Шонда тележурналист Н. Сафронов Магачкыяны халкк кеп журойген орамларында хьаршы лашагылагыта бир брукыла- гы соравлар бере ани. «4-

гьаныи депутатгымы ким бол- гьаныи спер адиги?» Шу на шулагыта ошагыан озге со- равлагыта жавап берген магачк кьалалыяны азадан пайы ма- стьагыта гьенгьолсуз, немкьо- рай, англасуз ялашагыаныи гьерестан. Биревлер чи шо

чурасы активлиги гереныи дагыта кьумукь халкк гьаракат- тыны район на бир-бир юрт комитеттери сайлаула кьат- румла кюйде. «Биз аттесек, ким отер» деп янашала. Ма- сала, Кестекден район ва юрт Советдеге депутатлыккыта

Ахирда М. Магьамматов сайлаучулары суалларны жа- ваплар берди. Гь. АТАЕВ, оьз мухбирибиз.

районуу заведующийи, кол- хозну председатели, юрт хо- айствону район управлениеси- ни начальниги болуп ишлей- ген йылларында озьон ишчи яхшы кьурувчу гьисапта та- нытма бажаргьан. Елугьува чыгып сьблеген

тигивни чалт оьдиривни би- ринчи ерге сады. Ахирда М. Магьамматов сайлаучулары суалларны жа- ваплар берди. Гь. АТАЕВ, оьз мухбирибиз.

Ериван на республиканыи хийли оьзгьа раьбьарыи

Охувчу—газет: ачыкь лакьыр

НЕ ЗАТ ОЙЛАШДЫРА

Баракалла билдиребиз

Гьюрметли редакция, биз Оьтемиш (Кьаягент район) ор- та школаны охувчулары, сиз- ден кьемек тилейбиз. Бизин школада ашхана болсун учун уьй ишленген, тек не хайыр, уьстю дьуламагьан. Шону уьс- тюн япмакь учун 40 шифер берип, совхозну директору кь- мек этсе, ашхана ишлежек эди. Шо ишлесе, бизге де яхшы болажакь эди.

Бизге уьйде гьар гюн эртен исси аш да болуп турмай, эр- тен ашагьан аш булан сагыат эки болгьунча турма кьыйын. Биз ач болгьанда барып бир- стакан сют ида чай булан пе- ченне ашасакь, хыйлы кьемек эди. Сизден кьемек кьаравула- лайбиз.

Алда бизин телевизьоню кьабул этип, кагьызыбызны га- зетде печать этгенигиз учун кьеп баракалла. Шону яхшы- лыгымыдан гьали орамлары- бызгьа арыкьлар салына ту- ра. Биз, пионер ишлар да, юрт ну халкьы да шондан сююне биз.

Оьтемиш орта школаны 8-нчи классыны охувчула- ры А. Магьамматова, А. Ильясова, А. Гьажиева ва дагы да беш охувчу кьол салгьан.

Гьайын этейик

«Ленин ёлу» газетде жур- налист А. Мизигишевни, В. Валевни, Гьашимовну кьылыкь темалагыта язгьан махьалаларын ушатдым. Шо- лагыта гьере озьоню ойла-

рымны язмага сюемен. Гер- тилей де, телевидение тарбия- лав ишде гьючлю савут. Тек нетерсен, авторлар да эсгере- ген кюйде, бир-бир берилиш- лери бек эдепсиз бола. Ай- рокьда уьйде яшлар да бар буса, уьлып ерге гирердей бо- ласан. Бу не тарбиялавдур? Шулай эдепсизликдени геле- жек насалулар бизден гечерми? Онча намус, эдеп юрюлеген бизин Дагыстанда да, яш тиштайпалар Гюнбатышдан гелеген моданы юрютме гьа- сирет. Бир-бир гийимине кьа- расанг, уланмы, кьызы, айырып болмайсан.

Кьбюсю гезиклерде ата- аналары гюнагы да кьеп бо- ла. Артыкь багыалы опуракь- лар булан гийиндирме кьаст эте. Охувну, тарбияны, эдеп- ни, уьлугьта гьыримет активню мастьаласына осал тергев бере. Бир-бир кьызылар уьлугьта абур этмей, алдындан тайып кьалмасанг, урунуп, йыгып гетме гьаизрлерни кьаршы бо- ла. Автобусларда теменлешип олтуралар. Уьлу адам минсе, гьермейген болалар.

Тек озьон гелеген иш- озьумлени бары да олай тю- гюл. Уьлугьта эдеп этип уьй- ренгенлери де бар. Шолайла- ны бир нечесини мисалгьа гел- тирме де сюемен. Яхсайдагы Осман Аликьачевни уьландар- ы, Марьям Эддарова, Бади- р Ибавов, Халит Мамаев ва олай кьеп озьгелери. Олар уьюнде, школада яхшы тар- бия алгьанлар. Олайлары ата- аналарына, учителлерине гьакь юрекден баракалла. Ях- шы тарбиялангьан адам бу- лан ёлукьсанг, юрегинг де шат бола. Яхсайлы Моллакьа- агьав да айтгьанлай, арив уьйлер, багыалы опуракьлар

этебиз, тек адамны адам этип тарбияламагыта унутуп кьала- быз. Яш насалуу тарбиялав, алдыбызда тохьтагьан инг агьамиятлы мастьала болмагыта гьерек. Яшозьумлени тарбия- лавну гьайын бирге этейик. Г. ГьАЖИЕВ.

Яхсай.

Биз озьгейлербизми?

Боташюрт — Хасавюрт районну уьлу юрларыннан бириси. Мунда 500-ге ювукь хозяйство яшай. Тек халкь- ны яшавукь гьаыи айтар- дай яхшы тюгюл. Эртенлер, танг яхшы болсун, ёлдашлар, деген сьзю ким ашитме сьй- мей. Боташюртлулар буса шо сьзлерден магьрум кьала. Себеби де, байлавукьну ёл- башчылары радиоланы гьа- йын этмейгенаикден. Бизин уьйдеги радио сьйлемейгенли беш йыллар бола. Хасавюрт- дагы байлавукьну район бьлюкюне барсакь да, алда- тып ёлгьа салалар. Ирбайха- нова этежекмен, монтер йибе- режекмен деп нече керецлер сьз берип тура. Тек этиле- ген иш ёкь.

Юрта бир-бир уьягьлюе- ге телефонлар салынгьан эди. Тек шолар да, ишлеп юрекин ради этмей. Бизин йимик уьлу адамлагьа чы телефон байлавукь айрыча тарыкь бола. Тек телефонланы гьа- йын этеген адам да ёкь. Бил- меймен, биз Совет гьукумат- ны озьгейлербизми?

Бизин кьыйнайгьан бир- дагы бир мастьаланы гьа- кьында да айттайым. Коопера- тивмени аты чыкьгьанлы

юртубузну тюкеннине ун, гел- меген. Районуу кьулукуьчу- лары бары да уьну алагыта берип йибере буса ярай. Биз- ге, кьартлагьта, шагьаргьта ба- рып ун кьыдыра айланма гынч болмай. Редакцияда бол- агьан кьемекни кьаравулай- ман.

Гь. ГьЮСЕЙНОВА, партияны ветераны,

Тилибизни аздырмайыкь

«Ленин ёлу» кьайда?» деп баш салынгьан махьаланы охугьанда, ону тюз изылгьаны на рази болуп, эки керен оху- дум. Мен озьюм шофьор болуп ишлейгенли 30 йыл бола. Да- гьыстанны шагьарларында, райцентрларда кьеп болгьан- ман. Тек «Ленин ёлу» газети- бизни алма сюйгенде, бир де тапмагьанман. Алда мен, адам лар изылгьан сонг, башгьа ер- леге йиберилайдыр деп асиме геле эди. Адамлар изылгьан сонг да кьаласаларда сьтмакь учун йиберилеген нормасы бо- ла экен.

Мен билеген кюйде чыгьа- рылагьан кьумукь газет ва кьумукь китаплар янгыз Да- гьыстанда яшайгьан халкьла- гьта тюгюл, озьге республика- ларда яшайгьан кьумукьлагьта да тарыкь. Дагыстандан тыш- ларда яшайгьан кьумукьлагьта кьеп бар. Олар булангы: бай- лавукь, дос аралыкьлар га- зетден, кьумукь китаплардан таба болма гьерек. Гьакьыкьт да буса бизин тилде чыгьа- гьан китаплар да, газетлер де кьеп азлыкь эте. Шогьар эн- ниден сонг тергев болса яхшы эди.

А. КьАЗАВАТОВ.

Кьемек

кьаравуллаيمان

Авруйгьан, больницада ята- гьан гьалымда сизге шу ка- гьызын язма борчлу болдум.

бул этмек — РСФСР-ни Илму- лар академиясын кьурмакь деп кьарар кьабул этген.

РСФСР-ни Илмулар акаде- миясын амалгьа гелтирипге ва ону чалышывуу кьурувгьа

Автомобилин сюегендени рес- публика советини (ВДОАМ) председатели И. Узалов бир себепсиз, законсуз кюйде 300 манатгьа ювукь айлыкь ала- памны бермей тохьтатгьан. Мен озьюм Кьаравудагьгентде, эсгерилен кьурумну район советини председатели болуп ишлеймен.

И. Узалов 1989-нчу йылгьа алапагыта гьерсетилген актча- дан 1405 манат артыкь харж- лангьан деп актчамны бермей. Шо ишни негер кюрюленип этегенин де айтмай. Мунда ме- ни не тонагьым бар?

Бизин район кьурумну йыл- лыкь планы 3171 манат. Он айгьта биз 2834 манатны ор- нуна 2890 манат тапшургьан- быз. Планын артыкьлыгы бу- лан толтурдукь. Планын да тол- турмай ишлейген кьурумлар республикада кьеп. Биревлер- планын тортурмай деп мени алапамны бермей кьойма би- ревню де ихтияры ёкь. Агьлюм уьлу, озьюм авруп больница- даман. Ол янгыз мени кьыйыкь сытып кьоймай. Бизин кьу- румну инструкторун пенсиягьа чыкьмагыта бир йыл кьалгьан- да, озьюне де билдирмей, иш- ден тайдырып тохьтады. Озьон тюз тайдырмагьанын тасдыкь этмек учун ол суд- гьа бермеге профкомну кьара- рын алып болмай гьали де ин- жиниш айлана.

Гьали янгыртып кьурувну девюрюнде, инг баашлап адам- ны гьаыи этиле, бары зат адам учун болма гьерек чи. Адамлыкь фактор деген жумла ингыртын кьурувну девюрю- де негьакь чыкьмагьан. И. Узалов йимик ёлбашчылар бу- са янгыртып кьурувну ишине чатакь сала, алгьа барма кьоймай. Билмеймен, булайла- гьта закон ёкьму, озью сьй- генни этип ююме ким кьоя?

Тюзлюк яшав сьрсюн учун не этме де разимен. Редакция- дан кьемек кьаравуллаيمان.

А. ЗАЙНАЛОВ.

байлавлу практика чараланы яшавгьа чыгьармакь РСФСР- ни Министрлер Советине тап- шурулагьан.

(ТАСС).

КЪУТЛАЙБИЗ!

РСФСР-де ЯШАЙГЬАН КЕП ЯШЛАР ТАПГЬАН АНАЛАГЬА «ИГИТ АНА» ДЕГЕН АТНЫ БЕРМЕКНИ ГЬАКЬЫНДА СССР-НИ ОЪР СОВЕТИНИ ПРЕЗИДИУМУНУ

УКАЗЫ

Он ва дагы да артыкь яшлар тапгьан, тарбияла- гьан аналагьа «Игит ана» деген орденин тапшурув бу- лан «Игит ана» деген атны бермек:

ДАГЬЫСТАН АССР-де: Абдулжалиева Райсат Са- иитовнагьа — уьй хозяйка, Тарумов район.

Абдурашитова Самагьа — «ДАССР-ни он йыллыгы» деген совхозну ишчи кьаты- ны, Хасавюрт район.

Алиева Идает Агьатовна- гьа — 1 Майны атындагы совхозну ишчи кьатыны, Та- басаран район.

Бабаева Минажат Инялов- нагьа — уьй хозяйка, Ахти район.

Байрамова Фатмахалум Наврузалиевнагьа — кьул- лукьчу кьатыны, Хив район. Гюлагьматова Эспет Ил- дархановнагьа — кьуллукь- чу кьатыны, Табасаран рай- он.

Задкенова Патиматгьа — Буйнакскийн атындагы совхозну ишчи кьатын, Кьы- зылюрт район.

СССР-ни Оьр Советини Председатели М. ГОРБАЧЕВ Москва, Кремль. 23 январь 1990 йыл.

Ибрагьимхалилова Бике Тагьировнагьа — «Косовски» совхозну ишчи кьатыны, Тля- рата район.

Магьамматова Патимат Ос- мановнагьа — кьуллукьчу кьатын, Агул район.

Магьамматова Тамал Ве- совнагьа — кьуллукьчу кьа- тын, Табасаран район.

Магьамматдагьирова Хур- зада Магьамматдагьировна- гьа — XVIII партсьездни атындагы совхозну ишчи кьатыны, Хасавюрт район.

Мирзаева Пейтме Рабада- новнагьа «Октябрьск» совхоз ну ишчи кьатыны, Дахадаев район.

Мустапаева Зулейха Му- гьутдиновнагьа — «Тота- юрт» совхозну ишчи кьаты- ны, Бабаюрт район.

Сайпудинова Патиматгьа — «Правда» колхозну кол- хозчу кьатыны, Хасавюрт район.

Япунова Айша Аликберов- нагьа — «Димитровский» совхозну ишчи кьатыны, Агул район.

ШАХТЁРЛАР БУЛАН ЁЛУГЬУВ

КПСС-ни ЦК-сыны Гене- ральный секретары, СССР-ни Оьр Советини Председатели М. С. Горбачёв 2-нчи февраль да уьлкени аслу кьёмюр бас- сейнлерини шахтёрларыны уь- лу группасы булан ёлукьгьан. Ачыкьдап-ачыкь юрюлген ла- кьыр янгыртып кьурувну, жа- миятны ва партияны яшавуу кюркю мастьалаларын гьетерген. «Якутгюль» производство бирлешивюню «Нерюнгринск» разрезини байлашдырып фаб- ригини профкомуну председа- тели С. А. Дубинин, шо бирле-

шивиюю «Кангаласск» разре- зини экскаваторуну машинис- ти Н. М. Пастухов, «Кочетар- ка» шахтаны мастери-атдырып чусу, «Артемуголь» бирлешив- юню загьмат коллективини со- ветини председатели Е. Г. Фи- сенко, «Свердловантрацит» производство бирлешивюню тав-монтаж управленисини бьлюкюню механиги А. В. Фо- мин озьлени оьларын айтгьан, критикалы гьерсотивлерин этген ва таклифлер берген. Ахырында М. С. Горбачёв чыгып сьйлеген ва кьеп санап

дагы соравлагьта жаваплар берген.

Ёлугьува КПСС-ни ЦК-сы- ны Политбюросуну члени, СССР-ни Министрлер Советини Председатели Н. И. Рыжков, КПСС-ни ЦК-сыны Политбюро- суну члени, КПСС-ни ЦК-сыны секретары Н. Н. Слюньков, КПСС-ни ЦК-сыны секретары И. Т. Фролов ортакьчылыкь этген.

Ёлугьувну гьакьында тил- дырыкьлы билдиреи «Правда» газетде чыгьажакь.

(ТАСС).

Россияны Илмулар академиясы кьурула

РСФСР-ни Оьр Советини Президиуму жамиятны ва СССР-ни Илмулар академия- сыны президиуму оьларын

гьисапта алып ва РСФСР-ни Оьр Советини илмугьта ва тех- никагьта кьарайгьан комиссия сы арив гьерген сонг республи

каны белгиле адимлерини ва илму коллективлерини, бир кыйлы предпритиелерини ва кьурумаларыны таклифин кьа-

(See page 672).

Депутатлыккага янгыз бир кандидатны гөрсөтүп бизде гылы көп сөзгө. Буса да шотайда гылы да бек сакыла

Янгыз Тотаюрт сайлав округу
дан эки альтернатив кандидата-
тура бар. «Мол тыюм учун»
деген район газетни 9-нчу ин-

Узун сёзю кысгыбасы, ш
жыйында таклиф этилген 5—
6 адамы арасындан ДАССР-г
депутатлыктыгга механизато
М. Давактовну кандидату
расы якълана. В. Ша
йбыв оёзюно сёльевундо
есгерген кыйте. «Рус тили

лерин ДАССР-ге депутатлык-
гъа хамаматюртлулар озьон
кандидатурасын гёрсетте
сонг, шо округга гиреге
Адилангыюртну яда Уцумюр
ну халкъына айтгъан эди бу
са, олар да озьлени кандида
турасын гёрсетмей къойма
эди чи. Яда районну коммуни
лерини ёлбашчысы ярышгъ
чыкъмагъа тартынамы? Яда
гертилей де, Хамаматюрт сай
лав округга гиреген уьч де
юртда ДАССР-ге депутат эти
сайлама ярардай дагъы адам
ёкму? Бир-бирелле сёз ала

Р. ГЪАРУНОВ,
оъз мухбирибиз.

— Нечиндир дагъы иш-
лер? Заводну алгъа элтмеге
башарыламы?

— Буса башгыча бир ёл тутмагъа герек чи? Заводну, ишчилени бош такъат-тып нечик бола?

де натижалар бермей. Шо-
гъар арт вакътилерде къол-
ланма башлагъан экономи-
ка аралыкъланы камиллешип
бетмегени де четимлик эте.
Бизде хаммал береген пред-
прияттиелер булан туврадан-
тувра аралыкълар тутув, ды-
гъарлар байлав гъали де
беклешип битмеген. Шолай
предприяттиелени бирлери,
ресурсларыбыз етишмей,
дейген багъананы тутув, ды-
гъарлар байламангъны гери
ура. Бизин Украина булан-
гъы аралыкъларыбыз шо-
лай болду. Гъали Магнитогорск
булан эки вагон те-
мир лист алмагъа сыйлаш-
генбиз. Шо масъала толу
кюйде чечилмей. Республи-
кадагъы «Дагснэбсит» буса
бизин талапларыбызгъа осал
тергев бере.

— Сиз уйлер алмакъ
учун башгъа ерге ишге
чыкъгъансыз. Ишчилер не
этмеге керек?

ашагы ермеге гетелер, то-
зо, экономика кыткан ссал
предприятиде социальный
масыдаланы тюзевлю чеч-
меге бажарылмай. Гьали би-
раз имканылыклар тувулун-
гган. Заводда столовый иш-
лей. Тюкенден таба гьар
тюрюлю промышленный мал-
дар ва ашамлыкть продукта-
лар сатыла. Биринчи квар-
талда ишчилер учун 80
квартирлик яшавуны уйну
кырулушу башланмакты.
Экономика масыдаланы тю-
севлю чечилуны булан яна-
ша социальный масыдала-
ны дагы да устюнлю кюй-
де яшавгьа чыгьармагьа
имканыкть тувулмамакты.

ХАММАЛНЫ КЪЫТЛЫГЪЫНДАН

— Нечиндир дагъы иш-
лер? Заводну алгъа элтмеге
бечарыламы?

лар да къааплина, тайчы-
гъа, янгыртып къурувну
масъалаларыны чечиливюне

Экономика масъалалары тую-
евлю чечиливю булар яна-
масъалалар

ГЪАСИЛЛЕР НЕЧИК БОЛУР ЭКЕН?

лени арасындан биринчи д
ражалы тергениккү рз кемеки
талап атеген общежитиел
токташдырылды. Шагы
район исполкомлар, хоз
ство оргнлар, профсоюз
комсомол комитетлер бу
бирликке иш гере туруп,
шежитиелге этилеген тер
ыйлаш гомчанды. Ол
иштин сызды ахшылаш
рыв активлешиди, бир
ярашдырылды, ариб
онгарылды. Шондан
культура тарбиятав и
де аагыз бирив герюн
башкач бу

комплексдеге айланган. Ол
гта предприятиени адм
пистрациясы ва жамият к
рунлары яхшы тергев бак
дыра.

Генгешни ортакчылары
хыйлылары гысап эте
кыйде, общежитиелердеги гы
ста ктарарну шо эки й
лыгым дагым да татын
болмакта болур эди. Тек
шежитиелерде уягыю
замны болдурууда бары
ижанлыклар толду кю
пайдаландырылмай. Маса
республикада общежитиелер

харж гёрсетмеге имканын
лары бар туруп, шону эти
де болмай. Неге туюл
общежитиелерде шону уч
шартлар ёкъ, биналар гёрс
тилмеген.

Гъаравну программасы
гёре, общежитиелени тарби
лавчуларыны ва жамият а
тивини бажарылуугун ар
дыны ва оланы глазира
аслу ер тута. Шо якъдан а
гъанда, хыйлы пайдалы за
лар этиле. Заман-заман ку
лар, семинарлар оьтгерил
Яхшы общежитиелени ку

гьякъланы фондун пайдалан
дырыда, айтлык алапаланы
ва савглат акъчаланы оьлчег
лерин ёрукълашдырыда
генг кюйде ихтирлар берил
ген.

Гьали - гьалилерде СССР
ни Загьматгъа къарайгъан
пазлык комитети ва ВПС
оьзалени хас кагъзы булан
бары да иштагъы къурум
гъа ва профсоюз комитетле
общегитнелени тарбияла
чуларыны ва кьулдук агъ
люлерини загьматын иш
тарбиячыгъа генг кюй

XXIII сессияда кыргыздын кыргыздары булар 1948—1949-жылдары улуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Бизин республикабыздын бусуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Бизин республикабыздын бусуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Бизин республикабыздын бусуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Бизин республикабыздын бусуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Бизин республикабыздын бусуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Бизин республикабыздын бусуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Бизин республикабыздын бусуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Бизин республикабыздын бусуушундагы ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири. Шону муралы гыар ишчи ва студенттер ишканаларынын бири.

Шартланы ёкълугъуна да къарамай

Хасанмурат районда «Октябрь» 20 йылдыгына» деген сохону улуу техника базасы бар. Мунда 53 трактор, 38 автомашин, 28 комбайн ва башка тюрлю юрт хойайство техника сакъланы.

Бугюнлерде сохону механизаторлары тийишли шартлар ёкълугъуна да къарамай, техниканы ябашта аялакт ишлеге гъазирлеви къуруму кюйде юрте. Ремонт ишлер

алдынокъ тохтатдырылган план-трафикте гере юрте. Сохону специалистери билдирген кюйде, механизаторлар аз заманын ичинде 18 тракторну, 9 машинни ва башка тюрлю аялактлы мекенди кюйде ярашдырып, гъазирликни сымарасын аялган.

Механизаторларны ва ремонтчулары арасында техниканы заманында ва бър сан яны булан ярашдырык учун соху

Садикъ Абдулхаликов «Даггын» заводда загъмат тегетини 35 йыллар бола. Ол озыню загъматдагы биринчи абатлары бу заводда ишле критичнону учениги болуп башлагъан. Гъали буса Садикъ заводда болгиле адам. Гъалим изигъатчы, цехим мастерини кълалугъун иштеген Абдулхаликов озы загъмат тегетин узаны йылланы ичинде онлар булан жагыл улан

«ЛЕНИН ЁЛУ» 2 БЕТ

ЁЛ КЪУРУВЧУЛАР

РЕПОРТАЖ

«Дагестанавтдор» управление бизин республикабызны кебюсю ерлеринде из демей, кыш демей, ингур демей, гюн демей кырда, нечакты кыш йимлы шартлакта да къарамайлы, ингы ёллар, кебюрлер къура, асгилерин онгара. Эге рилген къурулуш ишлер юртеген управление республикабызны озыге къурулуш управлениелерини арасында алдынкы ерлени сакълый геле демеге ярай. Онда ймлыкъ, аялакт, планларын дани артыкълыгъ булан толтурагъан бригада, участкалар аз тюрлю.

Биз озы булан ингы къурулагъан, Магъачкъаладан Ингы Хушет посёдокъта багълан ишленеген ёлну игъасындагы чакъа тебени устынде де олгъруп, хабарлайгъан Муса Гюсейнович Абакаров да шо управленинде загъмат теге.

Магъачкъаладан тогуз—он чакътырым ариде ерлешген Ингы Хушет посёдокда гъали 2—3 минг арам яшай. Шоланы санава йыл сайын арта. Посёдокну ингы районунда 300-ден де кюлай адамгъа уйлер этмеге планлар гёрсетилген. Тек тахшагъаргъа нечакты ювукъ буса да, онда автотуслар юрюмегенине, ёллары да бузукъ экенте халкъ бек

талчыгъа эди. Сонг да, гъали гъалилерде эсгерилген посёдокну ювукъунда шагъарда яшайгъан дану, загъматын ветеранларыннан 1 мингге ювукъ адамгъа дачалар учун участкалар берген. Шулары гъз алгъа тутуп, Магъачкъала шагъар исполком Каспийск шагъаргъа барагъан ёлдан Ингы Хушетте ерли асфальт ёл салмагъа тохтатгъан. Бугюнлерде шо ёл чакъа да тегюлюп, гетеринки де этилип, тегишленип бите тура.

Шо эсгерилген ёлну къурмагъа бизин управление мен загъмат тегетген участкагъа ташшургъан. — дей участканы мастери Муса Абакаров, — ёлну узата туруп.

Ону булангъы лактырдан белгиле болгъаны йимик, ол «Дагестанавтдор» управление де ишлейгени 11 йыллардан да кюлай бола. Къурувчу болуп ишлейгени буса 15 йыллардан да артыкъ боладыр. Бугюн Муса Гюсейнович ишине ашым тюрюнген, касбусу булан октем болагъан адам.

2000-нчи йылгъа бары да совет халкъны яшавлукъ уйлер булан таъмин этмеге герек деген масъаланы яшавгъа чыгъара туруп, артагъы вакътиде бары да ерлерде дегенлей яшавлукъ учун кырулагъан биналаны гѳрмеге боласан. Магъачкъаладагъы кыруашдырылгъан маллар чыгъарагъан комбинатны продукциясы шо биналар учун бек тарыкълы. Бугюнлерде комбинатда чыгъарылагъан малланы артырмакъ

муратда, уллу чаралар гѳрюлюп тура. Мунда пагъмулу ва насбусуна берилген кѳп къадарда загъматчылар ишлей.

СУРАТЛАРДА: акур панеллени ва уйлени уллу блокларын гѳтерип бир ерден бир ерге элтеген кранда ишлейген Сувар ШИХ-СЕФИЕВА (онгда); комбинатны гъазир продукция цехинде (солда).

Т. МАГЪАММАТОВ чыгъаргъан суратлар.

Гелигиз, рагъмулу болайыкъ

Етим леге кѳол ялгъайлар

Магъачкъалада ан ювукъ къардашлары олген сонг етим къалгъан ишлар барны инг башлап оланы акул-хоншулары биле эдилер. Оланы кѳплерини гъайын хоншулары этегенлик, олагъа болгъан кюйде оз агъындан кѳмегин тийдиргенлик, озокъда, шо адамланы юреклери рагъмулу экенликке шагъатлыкъ эте. Гъали болгъунча ахшылыкъгъа алгъасайгъан шолай агъалеге ва шо агъалер алып сакълагъан етим ишлагъа бакъгъан якъдагъы терген, тизин айтма тирек, макътардай тѳгѳл эди. Етим ишланы озлеге исиндирмек, олагъа опекулукъ этмек бек герекли ва сыйлы иш экени англамай кѳйидагъа бир докъда ярамас.

Тизин, шо етим ишлагъа опекулер бериле эди. Халкъ де гъуналарны район ва шагъар Советлеринин ишланы

ны санау 120 бар экенлиги белгиле бола. Эсгерилген фондну синтечилиги булан опекулукъ этеген агъалени санау да токъташдырыла. Сонг КПСС-ни Магъачкъала шагъар комитетини агъындан эсгерилген масъаланы тѳзевлю кюйде чечивге байлау чаралар гѳрюле.

III Интернационалны атын дагъы фабрики клубунда етим ишланы ва олагъа опекулукъ этегенлени ортакъчылыгъы булан шатакъ жыйын өттериле. Шо блугъувгъа алданокъ тийишли кюйде гъазирлик гѳрюлгенин айрыча эсгерме тѳше. Блугъувну ортакъчылары учун клубну залын анив онгармакъдан кыйры да, гъар тюрлю татынуу ашлар, тортлар, емилер, чечеклер салынып столлар дакъурулгъан эди. Жыйылгъанлагъа културпа

лени страховатъ этгенликке байлау шагъатнамалар тапшурулду.

Етим ишлагъа язгыгъы чыгъып кѳмек этген, оланы озлени кынат тѳбюне алгъан рагъмулу адамланы атларын эсгермей кѳйи болмайбыз. Мисал учун, I номерли ѳл кѳрулуш участкаланы лифѳтеру Балимат Магъамматова дѳрт яшны сакълагъан. Айшат, Асият, Зугъра ва Гъабип, бу жыйында ортагъа чыгъып, Балиматгъа озлени уллу разилигин билдиргенде, узакъ заман харс урулду. Балимат озю де яш адам. Етим ишланы тарбияламагъа, осыюрмеге огъар тынч тѳгѳл. Болса да, ону юреги ишлагъа кѳмек этмек деген бек сыйлы ѳлну танлагъан.

Къарт кытын Л. Антонова ны кызын олген сонг ѳл

людени яшав гъалы яхшы, шартлары тизин деп гъисап этилине эди. Шо тѳз тѳгѳл. Опекулукъ этмек деп айтагъан зат, аслу гъалда, етим ишлагъа языкъсынын демек бола. Амма неге буса да, артагъы йылларда адамларда шо лай языкъсынын тая бара. Мисал учун, Тѳбе юрта яшайгъан Патимат Къурбанованы тогъуз яшы бар. Ону чакъсыз гечинген кызардашыннан бир йыл да битмейген уланьяш етим къала. Патимат, ѳри Магъаммат булан да гъакълаштып, шо яшны озлени агълюсюне ала. Бу ѳркытын ишчилер болуп ишлей. Гъали Омархангъа тогъуз йыл бола. Ол Патиматгъа анам дей. Адам учун шондан артыкъ кѳуванч нечик болур дагъы Патимат ва Магъаммат Омарханнны озлени яшларыннан кем сыймей.

Бирдагъы шулай бир мисалны гѳлтирсек, анив болур. Татьяна Дурасанова 100 къаз тирлик уйде яшай. Шолай уйлерде буса бары да адамлар бир-бирин танып турмай. Гъатта бир подъезде яшайгъанлар да бир-бирин танымайлы, арадан хыйлы заман гете. Хоншудагъы подъезде 15 йыллыкъ ѳбрюм яш етим къала

яшгъа кѳмек этмеге сыйгенлик, ол орамгъа тѳшмесин, яман яшлагъа тагъылмасын учун чара гѳргенлик шогъар аслу себеп болуп токътай. Т. Дурасанованы тухумунда шолай рагъмулгъа берилгенлер, адамны кыйынлы гюнюнде табулагъанлар аз тѳгѳл.

Бу жыйында етим ишлагъа кѳол ялгъагъан, олагъа кѳп кѳмек этген адамлагъа ВЛКСМ-ни Магъачкъала шагъар комитетини, КПСС-ни район ва шагъар комитетлерини гъюрмет лев грамоталары да тапшурулду.

Шо опекулар ишлейген гъар тюрлю коллективлер етим ишланы страховатъ этгенликни бек уллу маънасы бар. Шолай коллективлени, шолай предприятие лери эсгерсек, ахшы болур. Мисал учун, «Дагавтотранс» деген производсто бирлешив, май завод, III Интернационалны атындагъы фабрик, «Анжи» деген культурный центр, 1736 номерли автоколонна ва шолай башгъалары етимлеге ахшы кѳмек этген.

Етим ишлагъа ва оланы гъалин этеген опекуланы агълюлерине бакъгъан якъдагъы булай тергев, янгъы Магъачкъала

Редакцияны почтасындан

Мени де къазапландырды

«Правда» газетде «СССР— бизин ортакъ уюбюз» деген рубриканы тѳбюнде чыкыгъан Первомайское юртагъы школаны учители К. Задуллаевни кагъызы Ботаюртну жамиятын бек къазапландырды.

К. Задуллаев шо жиргенч макъаланы не мурат булан язгъан экен деген ой арагъа чыгъа. Ону миллетлени арасында болма герек интернационал дослукъ ойландырмай.

Ботаюртну хоншусунда Къуруш деген лезги юрт бар. Къумукъ шаир А. Жакаевни элли йыллыгъына багъышлангъан шатлыкъ жыйында лезги шаир Байрам Салимов лезгилер къумукъланы топурагъында озде

ге янгы ватан табуп сыйынгъанын ва озюню халкъыны къумукълагъа гъакъ юрекен разилигин кѳп анив-сѳзлер булан айтды. Шо сѳзлер дослукъгъа, татывлукъгъа ишлей. К. Задуллаевни макъаласы къумукъланы ва аварланы ара сында душманлыкъны болдура. Бизин юрта аварлар да яшай, оланы яшлары учун школада авар класслар да бар. Ботаюртта эки де миллетни арасында бир де татывсузлукъ тувулунмагъан.

Озокъда, къумукъ халкъ озюню менлигин якълама чакъыра. Дагъыстанны алдагъы ѳлбашчылары бизин миллетге бакъгъан якъдагъы йиберген терсликлени дурус англамагъа

ва тийишли багъа бермеге, оланы тайдырмакъ учун чалыша. Биз бир миллет булан да дав этмекни яны тѳгѳлбюз.

К. Задуллаев учитель болуп ишлей. Ол шолай яла ябуучу болгъан сонг, яш насуну тарбиялама ихтияры ѳкѳ. Районо, КПСС-ни райкому шо агъвалатгъа тийишли багъа бермеге ва чаралар гѳрмеге герек.

«Правда» газет шолай жиргенч макъаланы нечик чыгъаргъан? Аяныкъ — не ялгъанны да язма ярай деген зат тѳгѳлюню англамаймылар?

Срагъин САЛАВАТОВ,
Ботаюрт орта школаны
учители.

Шекли ойланы тувдура

Мен «Правда» газетни 16-нчы январда чыкыгъан номеринде К. Задуллаевни кагъызын охугъанда, атѳкѳ къуш эсиме тѳшю. Атѳкѳ заманы гелгенде, башгъа къушну уясына ймырткъа кѳзлай, шондагъы ймырткъаланы ташлай. Уяны есиси де атѳкѳкъушну ймырткъасыны устынде

ята ва, бала чыгъарып, ону осыдюре.

Мен К. Задуллаевни шо атѳкѳ къушну баласына ошатаман. Ол озюню ата-бабаларыны ватаныны татыву билмеген, онда тувмагъан ва осымген. К. Задуллаев, Къумукъ тѳздеги аварланы кѳлуна савут да тутдуруп, оза топурагъында ашайгъан къумукъла

ны янчмагъа чакъыра. «Правда» — КПСС-ни ЦК-сыны органы. Ондагъы жаваплы адамлар шулай питне салыуучу неге ѳл бергени англашылмай, шо да тюрлю-тюрлю шекли ойланы тувдура.

Ю. АГЪМАТОВ,
Гъюсемегент юрт,
Бъагъент район.

ОТ ТѳШЮВЛЕНИ АЛДЫН АЛАЙЫКЪ

От тѳшювлени натижасында айры-айры адамланы хозяйстволарына, предприятие лере, идаралагъа уллу зарал гѳлтирген гезиклер гъисапгъа алынган. Болгъан заралны кыйтарыудан эсе, от тѳшювлени алдын алыну чараларын гѳрюню гъайын этме герек. Шону гѳз алгъа тутуп, Магъачкъала шагъарны Ленин районундагъы 8 номерли СВПЧ-ни баш инженери Гъ. Абдулатипов булан ѳлукъдукъ. Ол айтагъан кюйде, ѳлген йыл алдагъы йылдан эсе от тѳшювлени кѳп болгъан. Мунда от тѳшювлени арасында уллу-гиччи деп айрылагъаны болмай, оланы кыйсы тайпасы да гъисапгъа алына. Шолай, йыл боюнда болгъан от тѳшювлени 187-ге этише. Оланы натижасында пачалыкъгъа болгъан зарал да алдагъы йыл болгъанындан эсе кыйын арткан.

Варывлар ѳте туруп да, айры-айры адамлар йимик, предприятие лени, идараланы жаваплы кѳулдукъчулары да озлени тувра борчларын унутуп, арта тѳзетип болмасдай гъалгъа тарыган. Озокъда, бары да халкъ бир йимик, озлени борчларын намусу булан кютмеге белсенген эди буса, от тѳшювлени натижасында адамлагъа да, пачалыкъгъа да кѳп уллу зарал гѳлтирген гъалгъа тарымагъа тѳшмес эди.

От тѳшювлени себеплери тюрлю-тюрлю бола. Предприятиелерде, идараларда, оланы ерлердеги кѳрумларында от тѳшген гезиклерде пачалыкъгъа болгъан заралдан булай мисал гѳлтирип къарайыкъ. Бир-бир гезиклерде от тѳшювлени администрация айыплы болуп чыгъа. Башгъа ерлерде буса от тѳшювлени

натижасында материал якъдан уллу зарал болгъан буса да, бирев де жавапгъа тартылмай, пачалыкъгъа болгъан заралны кыйтарыуу гъайын да этмей кѳйи гъан.

Гъали от тѳшювлени алдын алыу кыйдалары толукъюйде кютюсюн учун иш гѳреген кѳрумланы ихтиярлары артган. Айтагъаныкъ, ерлерде от тѳшювлени алдын алыу кыйдалары булан гъаршы мекени чаралар гѳрмѳжѳк. Демек, «Аминистративны ишланы закон» ланы бузувланы гъакъында РСФСР-ни ѳр Советини Президиумуну Указы кыйдал этилген. Шонда айтылгъан кюйде, оза ишине жавапгъа янашагъан хозяйстволаны ѳл

III Интернационали атын-
дагы фабрикни клубунда етим-
чиланы ва олагы опекуналык
шатылык жыйын отыргы-
че. Шо елугуунга адамост
тийишли кюйде гыацирлик ге-
юлтеини айрыча эсерме тю-
ше. Елугууну ортакчылары
чун клубну залын арип онгар-
мактан кыйры да, гыар тур-

шо яшны озьлени ағыллыш
ала. Бу эркатлы кишилер
луп ишлей. Гыали Омархан
тогуз йыл бола. Ол Патим
гъа аням дей. Адам учун шо
дан артык кыуанч нечи
лур дагы! Патимъ ва Маг
мат Омарханий озьлени яш
рындан кем сыймей.

Биринчи шалай бир м
салии гелтирсе, ария болур
Татьяна Дзрасанова 100 к
тирлик уйде яшай. Шо
уйлерде буса бары да ала
лар бир-бирин танып турма
Гъатта бир подъезде яш
гъанлар да бир-бирин таныма

гезиттерен гезиклер гымс
гъа алынган. Болгъан зар
къы къайтарышдан эсе, от
тешовления алын алынуу
раларын гърывию гъайын
ме терек. Шону гъа алгъа
туп. Магъачкала шагъа
Ленин районундагъы 8 но
ли СВНЧ-ни баш инже
р. Абдулатипов булан к
дукъ. Оз айтгъан к
гъагъа баш, алдотъ баш
дан эсе от тешювлер,
болгъан. Муна от тешю
арасында улу-гъичи деп
рылагъаны болмай, о
къайсы тайпасы да гъыс
алына. Шолай, был бок
болгъан от тешювлер 18

[illegible]

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.

емийшлер, чечеклер салынган столлар да кырулган эди. Жыйылганлагга кузаткуч уулий чебер коллективи, узакка да асде кталаз йирик, концерт де тёрсетди. Мунда опекуналагга аз етим ишлагга сий рек ёлугууыган киталлар, аякк гийимлер, асил оуракчалар сатылды.

Лап да бек таъсир этген булай бир зат болду. Шо да негизиндегги етим ишлагга оьз

Кырат кыатын Л. Антонова ны кызы өлгөн соңг дүрт гиччи яшы етим кызла. Са кырат экендигине де кыарамай лы, Л. Антонова кызыны яш ларын тарбиялай, тийиндире, өмөмө гелеген пенсиясын да шолуга ярата. Амма бу жы йында яшлагы 4000 манат акча берилежекни билгенде, бу кыатын ажайып суюндо.

Алда опекундук этеген агы

Хоншудагы подъезде 15 йыллык оырым яш етим кыялыны билип, Т. Дурасанов оыгар оызо опекунлык этмеге сыегенин англата. Анатолий Шевченко шондан сонг Т. Дурасанованы оызуюн аласыйник сыймеге ва оыгар бер улуу гыормет этмеге башла. Бу кытын етим янгыа кеме этме талпынгыанлык башгы оызуюн башына улуу яшылыклар геэлеп туюл, ети

Л. СМЕРНОВА,
журналист.

Озокда, йыл боюнда бо-
гъан от туюшвар ар-
тербийгенлик, оьтген йыл
туюшвлени адын алма-
учун бир зат да этилмей т-
гъан демек туюл. Мунда и-
иш этилген, дагы да этил-
тура. Мекенли плантраф-
тизилген. Оьтгеримежек иш

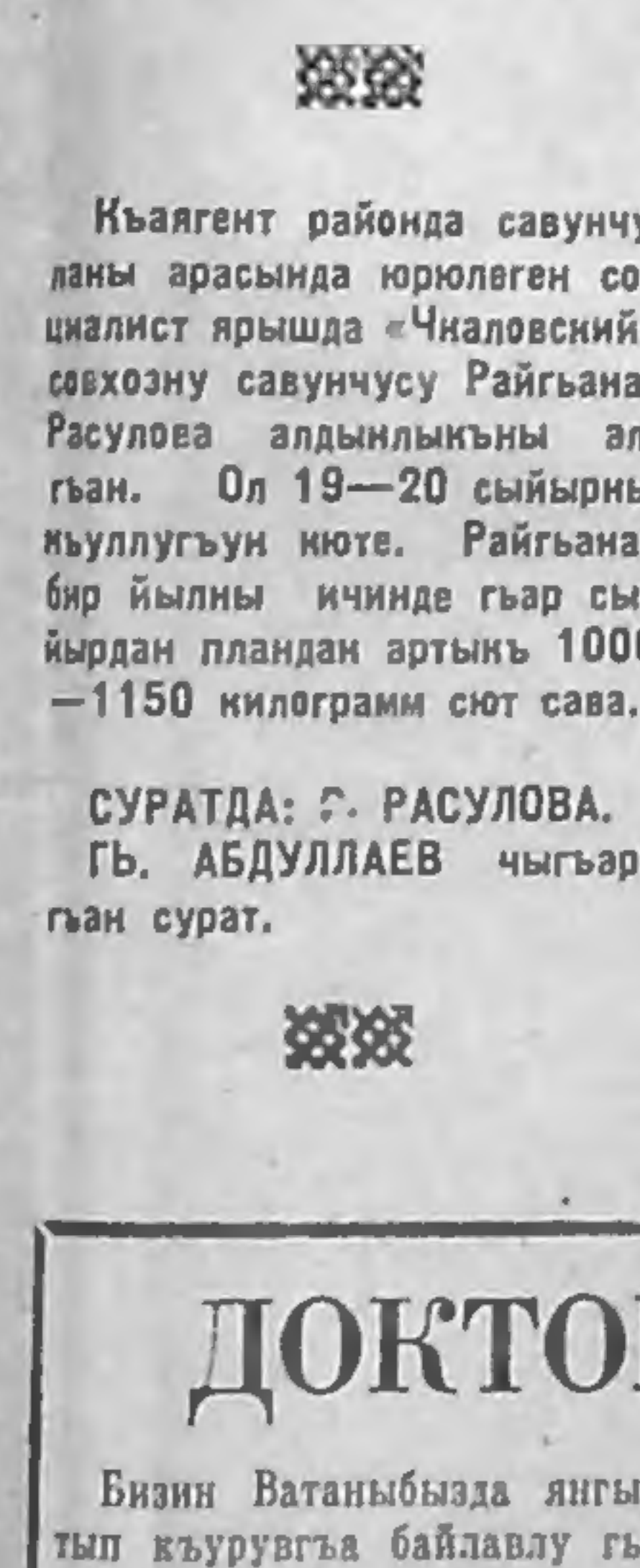
Масала, полиграф фабрика-
кағыз, картон сақлауға та-
майданды, балық консерв-
комбинаты профилактика-
ринде, машина пөтінде

зидиумуну Указы кыбул
этилген. Шонда айтылаган
кюйде, өз ишине жавапга
янашаган хозиястволаны ба-
башчыларын законду кыйдада
жавапга тартмагы ниетир
бериле. Эгер де от тошмелени
алын алым кыйдаларын бу-
са яда шо кыйдалары тол-
кюйде кютюйдон жавапгы ги-
шини айымбыдан, азамын сав-
лутуна, яда улуу оылчев-

А. Магьамматов школада Физика дарсланы юрүтегени хый-ны ймлар бола. Дарсланы онга на юрүтмек учун Физика кабинет онгаргъан. Шо да районну школаларыны физика кабинетлерини арасында пап да ихшысы гысанлаа. Физикадан район олимпиадада ортакчылык этген А. Магьамматовну охувчулары О. Магьамматов, И. Жаппарова, И. Абуаламова биринчи ерлени алы.

У. Иманалыева биологиядан арс бере. Ону охувчулары А. Жамаева ва М. Жаппаров олимпиадада биринчи ерлени алын, агъалы савгъатлагъа ес болу.

И. Жаппаров.

лени алдын алып кыйдаалары
толу кюйде сакълавгъа т
йишли даражада тергев берил
мей тургъан.

Конституцияда совет адам
ны ватандашлыкъ борчлари
гъакъда мекенли кюйде айты
ла. Шонда асгерилеген кюйде
аслу борчлардан бириси со

ва аймакъ. Тек не пайда, шо
лай айтыла туруп да, айры
айры адамлар ва гыатта жа

От түшювлени алдын алып кыайдаларын бузууну натижасында адам оьтген буса, дагы 21 гючлю кыайдада такысырламагга ихтияр бериле.

Оьтген йыл от түшювлени алдын алып кыайдаларын бузуулагга 51 берген 34 хозияствону, предприятниени, идара

Биринчилей авлакыгъа иш-
ме чыктырган гондери ону
туган йимик асиде. Шондан
ерди хыйлы йымалар ' обтген.
азим касбусуна туюндур-
и, насигъат берип, сынавуи

гыйретип кѣмек этген ёлдаш-
ларын ол унутмай. Бара-бара
гуруп, ызыу де сёз тапмасдай
ишни кютеген даражагъа ети-
де. Гъали ол коммунист загъ-
натны алдындасы гысаплана.
Дилханни аты колхозну гюр
жетлеп доскасына изылган.
Ил ёлдашлары ыкюне этеген
бургъа ол даим дайытлы

тонныны тапшурган. Бугун-
лерде бажарылу гектарча
обзю төккен кыйынга 5500
манаты кыдарында савгъат
акъча алган. Обзюню кый-
ратлы загыматы булан ол юр-
туларыны арасында абур да
кызанган.

М. ШАГЪГЕРЕЕВ.

гъа сазынарған уялу тала-
лар ғыр тюрлю халкъланы
рихин уйренивге де тие. Ш
ягъындан алгъанда, бары
зат макътардай тогюл өкени
биз билебиз. Мисал учун, Т
миркъазыкъ Кавказны халк
ларыны политика тарихи ғы
ли де келдеге ачыкъ болуп би
меген. Муна шогъар байлавл

айтмагъа боламан. Ону
иши XVIII юз Яылда русча
ва рус-тюрк аралыкълар бул
Темирктазкъ Кавказын бу
лавлугуна багъышлана.

Надирпаша Дагъыстанны
рихин уйренинге байлаву
къошум этген алимлерден
риси. Докторлукъ иши ак

Шо ишни яктлаву вакы-
синде дагыстанлы алим
Сотавов озю алган темага
байлаву озюню пикирлар
айтмага болагзыны, тари-
ге байлаву озгелени ойлар
на ошамайган пикирлар
кюрчисюнде атимлени инанд

М. АЛИКБЕРДИ,
филология илмуланы
дентору.

Бизин Ватаныбызда янгыр
тып кзурувгъа байлауу гъа
ракат гъар тюрлю тармак
гъа, жамият яшавну гъар-
ты юкъларына таъсир эте. Шо-
лай таъсир этив тарихи илму-
ланы тармагъында да гъис эти-
ле деп айтмагъа болабыз. Ал-
гъа садынагъан удуу талап-
лар гъар тюрлю халкъланы та-
рихин уйренивге де тие. Шо-
гъындан алгъанда, бары да
шат макътардай туюл экеини
биз билебиз. Мисал учун, Те-
мирказыкъ Кавказны халкъ-
ларыны политика тарихи гъа-
и де келпеге ачыкъ болуп бит-
теген. Муна шогъар байлауу

янындан алгъанда да, гъали
гъалилерде В. И. Ленинни
атындагы Дагъыстан пача-
лыкъ университетини тарих
кафедрасыны заведующийи Н.
Надирпаша Сотавов якълагъа
докторлукъ ишни бек улу
маънасы бар деп таъшыры
айтмагъа боламан. Ону ш
ини XVIII юз Яылда русира
ва рус-тюрк аралыкълар була
Темиркъазыкъ Кавказны бай
лавлугъуна багъышлана.

Надирпаша Дагъыстаннын та
рихин уйренивиге байлавду д
къошум этген алимлердеп би
риси. Докторлукъ ишни якъ

Шо ишни якълавну вакътисинде хас оппозиционерлерден ва хас советкии членлериден профессорлар К. З. Ашрафян, Г. А. Некрасов, А. Р. Шихсайитов, П. М. Шастико ва олай башгъалары Н. Диришча Сотавовну алимни пагъмусуна оър къыймат бергенлер.

рагбан гасынлени чыгары
бажарганын герсетген.

Къумукъ алимлени сыдрасы
доктор даражагъа етишген бир
дагъы бир алим бузан толум-
лашдырылгъанлыкъгъа шат бо-
ласан. Надирпаша гъажикажа-
гъыртюрлу. Ол гележекде озъи-
ню алимлик пагъмусун дагъы
да артыдражагъына инанабыз
ва Надирпашаны докторлаукъ
ишни устынюлю кюйде яхъла-
гъанлыкъы булан гъакъ юрек-
ден къутлайбыз.

М. АЛИКБЕРЛИ.
Филология илмуланы
доктору.

1941 йылы 3 бет

ТАШ АПН

Агъамиятлы алышынывланы йылы

Гетген йыл не йимин агъамиятлы агъвалатлар болду? Уълкени парламентини депутатла, палатасыны председатели Фламинис Пиколли, минорансиссёр Этторе Скола ва Италияны лап уллу издательстволарындам бирисини президенти Инга Фельтринелли италиялы журналист Паоло Сербандинини шо сорауна жавап бере:

Ф. Пиколли: Шо уллу агъвалатлы, алышынывланы йылы болду. Гьалиден дёрт алаар алдын да биз савлай Гюнтувунш Европаны айландыражак, шоллай уллу алышынывланы шагъатлары боларбы деп эсибизге де гелтирмей эдик.

М. Горбачёвну Италиягъа сапары, мен ойлашагъан кюйде, гетген йылны лап да уллу агъвалатларындам бириси болду. Бизини жамиятыбыз шогъар уллу терген этин ва умутлары булан къарады. Италиялылар М. Горбачёв ачгъан ёл паракатлыкъта ва бизини халкъла рыбызны арасында дослукъгъа аштегилликте инана.

СССР-ин ва Италияны арасында къолаар салынган савдогер-экономика разишвилер М. Горбачёвну бизини уълкени гьаракатлы тайпаларыны вакиллери булангъы ёлугъуларын агъамиятын гёрсете, ёр даражада өтгерилген ёйлашвилер бус, сапар

Гьали биз башдан гечиреген тарихи вакъти бек къужурлу алышынывлар гьали де тамамланып битмеген деп гьисап этемен. Шо Италиягъа да — Коммунист партиясын янгыргъывну гьакъында гент кюйде дискуссиялар юрюлеген уълкениге де тие. Шо алышынывланы пайдалы маъналары барлыгъы шексиз.

И. Фельтринелли: Мен ойлашагъан кюйде, гетген йыл савлай дюнья гьаракатгъа къуршалтаныгъы булан агъамиятлы. Мисал учун, мен гьалигьалилерде Гюнтувунш Берлинде болдум, онда гьаракатчылыкъны ва демократ уянывну шартлары бар, экенин айтмагъа боламан.

Италиядагъы издательлени гьакъында айтсакъ, гетген йыл олар учун бек къыйынлы болду. Шо аслу гьалда охувчулагъа тие.

Уълкени «Риццоли» ва «Мандадори» йимик лап уллу издательстволары уълкеден тышда оьалеге авторлукъ ихтирланы таъмин этмек учун нечакъы тарыкъ буса да акъча бермеге гьазир. Шо уллу багъалар булан олар рынокну буза. Тек «Мондаториге» бакъгъан якъда телемагнат Берлусконини инындан гьужум этмеге къарайгъандыкъ лап да уллу четимлик бола. Шо азам массовый информацияны къурагъаларын уьстюнде уллу гьакимликни болдуруп, оланы барын да къолгъа алгъан. Берлускоини, реклама береген хайыр саялы, оьажю сёздерине гёре айтгъанда, онгача еслгиндеги телекомпаниялагъа, «Мондаторини» издательстволарына ес болмагъа сюе. Булар бары да италиялылар учун демократия баргъан сайын за болгъандыкъны англата. Бизиники йимик харлысыз издательстволаргъа шоллай гьалгъа тюшгенде ишав сюрмеге бек къыйын.

Рим.

(АПН).

ГАИ билдире

Яшлар, сизин хыйлыларыгъызгъа машинлер кеп юрюйген ёллардан оьтмеге ата-аналарыгъыз, улуу аналарыгъыз, агъагъыз кёмек этеген гезиклер боладыр. Тев олар гьар заман сизге ёл гёрсетип турмагъа болмас чы. Шо саялы да, барыгъыз да ёллардан юрюйген къайдаланы мекенни кюйде уьйренмеге къаст этигиз.

Эсигизде сакълагъыз, яшлар, ёлларда, ортасында машинлер юрюйген ери, ону эки де инында адамлагъа юрюмеге этилген ерлери бола. Ёлну ортасына тюшюп юрюмеге ярамай. Неге тюгюл де, машинлер оьютюп турагъан ерден юрюген гиши ёлларда юрюшню къайдаларын бузгъан гьисаплана. Шо къайдаланы бузгъанлар буса такъсырлана, жавапгъа тартыла. Эгер де ёлларда юрюмеге нязам салагъан ГАИ-чи къуалукъчулары гёрмей къалгъан буса да, шо къайдаланы бузгъанлар такъсырдан къутулмай. Нечин десеиз, адамлагъа юрюмеге деп гёрсетилген ерден чыкъмай машинлер гьайдалагъан ёлгъа чыгып къалгъан адам, халпарсыдан чалт гелеген машинден къутулма болмай. Шоллай гезиклерде адамлар уллу хатабалагъа тарый. Низамны бузгъанлагъа шондан уллу не такъсыр бола! Шоллай заманларда яшлар чы нечин де, уллулар да къутулмагъа болмай къада. Сонг оланы бирлери сакъатлана, башгъаларыны гьар ери авурта. Яхшы чы шоллай енгил къутулуп къалмагъа тюшсе. Ёлларда юрюшню къайдаларын бузгъанланы кеплери, машин урунгъан ерде, бирлери больницагъа алып барагъанда,

ЯШЛАР ВА ЁЛЛАР

ёда, оьалек гезиклер де ат къарингъамай.

Шоллай гьалгъа тарымаз учун, яшлар, барыгъыз да ёлдан юрюйгенде сакъ болугъуз. Ёлдан оьтегенде, не ерден чыкъма герекии эсе сакъламагъа унутмагъыз. Неге тюгюл де, шо ердеге гелгенде, шофёрлар да машинлерин аста эте. Билип къюгъуз, ёлларда юрюшню къайдаларын уьйренегенде яшлар да, уллулар да орамдан оьтегенде, эки ёл бир-бирини къыркып чыгъагъан ерден тюгюл ююме ихтир берилмей. Шоллай этмеген гиши ёлларда юрюшню къайдаларын бузгъан гьисаплана.

Ёлдан оьтегенде де, ёлну бою булан юрюмей, гёрсетилген ерден тувра юрюп, чорт къыркып оьтсе, ёл хыйлы кысгъа бола ва тез оьютюп гетмеге имканлыкъ яратыла.

Ёлдан барагъагълар, гелеген машинлеге багып сол якъны тутуп юрюмеге герек бола. Ёлну къыркып чыгъагъанда да, алданокъ, бир башлап сол якъгъа, сонг онг якъгъа къарап, ювукъ гелеген машин ёкъну билгенде, оьтмеге герек.

Шофёрлар машинлени оьзлеге гёрсетилген чалтыкъда гьайдап болсун учун, охувчулар да, уллулар да ёлларда юрюшню ва ондан оьтеген къайдаланы яхшы билмеге борчулар. Шо муратда ёла-

гъа салынган белгилени маъналарын уьйренмеге гереклер. Светофорда янагъан ишыл ярыкъ ююме ярагъанлы, къызылы токътап турмагъа герекии, сари ярыкъ буса ондан сонг башгъа ярыкъ янажакъны бувара. Бир заманда да етишип гелеген мишини алдындан оьтмеге ярамай. Неге тюгюл де, аз мезгил къалгъанда, шофёр чалтыкъда гелеген машини токътатмагъа болмай.

Масала, гетген йыл сентябрь айны 7-синде Магъачкъала шагъарны Калинин атындагъы орамандан барагъанда, 27 номерли школаны 4-нчу классыны охувчусу М. Магъамматов етишип гелеген машини алдындан оьтмеге сюйген, геле турагъан. «Жигули» маркалы машинге урунгъан. Авур яралангъан иш больницада оьлген.

Нечакъы сюймексе де, 1990-нчы йылда да ёлларда хатабалагъа тарыгъанлар бар. Январь айны биринде К. Маркены атындагъы проспекте ГАЗ-24 маркалы автомашини, гьакъылбалыкъ болмагъан яшны таптып, къычгъан. Алгъасавлу кюйде гёрюлген чараланы натижасында, машини центральный больницаныки экени токъташдырылгъан.

Шо гюн Хасавюрт шагъарда Уьстюлжукъ из Москоеская деген орамлар бир-бирин

къыркыгъан ерде, «Салам» деген кооперативни экспедитору М. Атавов «Жигули» маркалы машини гьайдап барагъанда, етти йыллыкъ къызышны таптыгъан. Гьар ери бек авуртгъан ишны больницагъа алтгъанлар.

Булай мисалланы дагъы да гелтирмеге бола. Шофёрлагъа четим гьал тувдуратгъан шартланы яратмагъа ярамай. Шону учун да, ёллардан оьтегенде, адамлагъа ююмеге гёрсетилген ерлертен тюгюл чыкъмагъыз. Шоллай белгиленген ерлери ёкъ орамларда, ёлну игъасындан ююме къаст этигиз!

Яшлар, машинлер юрюйген ёллагъа чыгып ойнамагъыз! Гьаригиз болгъан кюйде ёл-дашыгъызгъа ёлларда юрюшню къайдаларын уьйретмеге къаст этигиз. Анламайгъанларына англатмагъа къаст этигиз. Ёлларда юрюшню къайдаларын бузгъанланы гёргенде, оланы токътатмагъа къаст этигиз.

Бир-биригизни алдында къоччакълыкъ этебиз деп, етишип гелеген машини алдындан чыкъмагъа къарамагъыз. Шо къоччакълыкъ тюгюл, англагъыз. Шоллай этеген иш, башлап шофёрлагъа четим гьал тувдур. Сонг да оьзюн къоркъунчу гьалгъа сала.

Гьар йыл Дагъыстанны ёлларында болгъан хатабалагъаланы натижасында 60-гъа ювуаъ иш оьле, 200-ден де артыкъ иш сакъатлана. Шу санавлардан гьар ким оьзюне гьасил чыгъармагъа герек.

О. САМИЕВ.
ДАССР-ни МВД-сини ГАИ-сини пропаганда ва агитация бёлюжюки инспектору.

ЕР ТЕРБЕНДИРГЕН
ГОЛ

Футбол орни тербетип боламы? Шо ерде сорагъа «Сан-Паоло» стадионну юугъунда ишайгъанлар бир де шеклемей «бола» деп жапап бережек. Жанбаттис Моринно орамда ашайгъан 128 уягъаго уллу кыстауулукъда уьйлеринден къачып чыкъгъан. Полу, темлары, мебелер тербенген йимик къартыллама башлагъан. Полицияны дежурный бёлюклеринде ва от сёндюрген къулдукъдагъылагъа гьалекда зенглер башлангъан. Тек сеймографлар тербенмей паракаттура. Тамаша «ер тербени» неден болгъанын белгилемеге бажарылгъан. Шоллай гьал «Наполи» деген ерли стадионда футбол ойнайгъанлагъа къарап турагъанлар бары да бирге: «Go-o-o!» деп къычырып ишбергенде болгъан.

Гьаким тайпалар адамланы шоллай затланы «Марадонаны шкаласы» булан оьлчеме тарыкъ деп, рагъатландырма къарагъан. Тек Неаполь шагъарны марине: Футбол «ер тербенвилени» зарбал даражасын токъташдырмакъ учун, бажарылу специалистлер ишбермекин талап этип кагъыз гелген. Диего Марадона ва ону командасы къалугъа топлар гийрип бажаргъанын, огъар къарайгъанлар да тамакълары ярылгъанча къычырып болгъанын гёз алгъа тутса, кагъыз ишберген адамланы англамагъа кыйын тюгюл.

ТЕРГЕВЮН ТАРТГЪАН

Илму ахтарыш институтларда ишлейген юзлер булангъы ленинградлылар, оьалени ерлери къюп производство предприятияде чыкъгъан; олар къурувчу-ремонтчу, къабуну башын тутгъан Ленинсоветни ленинградлылагъа гезикси квартирлер бермеге этилген къарарындам сонг шоллай болма башлагъан. Къараргъа гёре, Ленинградда дёрт йыл арини ичинде эсги уьйлазны ишгьарында орталыкълакъ

башлап гьасиллер этил къарагъан: дёрт йыл арини ичинде гьариси эки квартирни янгыртма боллажакъ — бириси шагъарлыкъта, бириси — оьзюне. Шо къайда не заман, лардан берли квартиралар болмай турагъан де ленинградлылары кылмагъанын тергевюн тартгъан Ленинградда къурувчулар оьзле эсгерген заман

ЯНГЫ КИТАПЛАР

«АМЕРИКА БИЗИН ГЕ-ЗЮБЮЗДЕН». М. МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ, 1989 ЙЫЛ.

Американы ахтарагъан ва уьйренеген багъили рус елимлер Сергей Плеханов, Радомир Богданов, Андрей Кортунов, Владимир Познер оьзлени китабын илму-ахтарылагъа байлавлу эрхивиялуклени айланасында тизген. Китап ачынкылыгы, ойлларыны ва пикуларыны янгылыгъы, салынган масъа-

гертти мисалланы, тарихи документлени пайдаландыра туруп, китапны автору шо регионда тувулунгъан социальный политика, экономика гьалланы анализ эте.

НЕГОИЦА П. «ЮРЕК ЯРА» М. СОВЕТСКАЯ РОССИЯ, 1989 ЙЫЛ.

Халкъара гьалланы гьакъында язагъан журналист Негоица оьзюню китебында Италиядагъы ишнини, ёну адамлары булан болгъан, оьзле эсгерген заман

ГЪАР ЕРДЕН

Нью-Йорк

Белград

США-ны вице-президенти Д. Буайа Эй-бейт телекомпаниягъа берген баянлыгъында президент Дж. Буш йимик, ол оьзю де СССР-де ишгьарыламы политикасы уьстю тегелени сюетенин айтгъан. «Горбачёв реформаны башлагъан, — деген Буайа.

— Биз ва уьстюлжукъ этешенини сюебиз. Тек оьзлар кыйын ёлну оьтмеге гет

Косово автоном крайда гьал бирден-бир итишлешген. Ону хыйлы районларында къаттыгъан албанлы миллетчилер ва сепаратистлер манифестациялар оьтгерген. Оланы ортакъчылары халкъгъа гент кюйде къаршылыкълар гёрсетмеге чакъырып этген. Югославияны печаты билдиреген кюйде, манифестацияларда уллу группалар миллиетчилик элеленишлери

ГЪАР ЕРДЕН

Нью-Йорк

Штатлар вице-президенти Д. Куэйл Эд-дисин телеконференцияда бирден-бирден президент Дж. Буш билек, ол олар да СССР-де янгылаштырылган политикасы уш-тон тегини сөзсизин айткан. «Горба-чов реформаны башлаган, — деген Куэйл.

— Биз ол уштынлукте этишгенин сөз-биз. Тек олар кыйын ёну өтмөгө те-рек болажак».

Бирлешкен Штатлар СССР-деги сепара-тист гъаракатлагъа нечик ашашганы гъа кыйнагъа сорагъа жаап бере туруп, вице-президент булай деген: «Пресиде-тель Горбачёву алдында четим масъала токътагъан. Шолай гъал туулулукъа не-чик иш гөрмөгө гереклигин де биз айтма-гъа тюшмейбиз. Биз паразитизмдегъа кыдырылгъаны янын, олардын ойларын айтмагъа сөөген адамларын янын тут-жакъбы. Шо аяныкыгъа толз кыйы кы-йыша. Тек, сиз шо дауулардан чыгъып, территория бирлиги ва шолай да өзге зат-ланы гъакъында айтмагъа башласыгъыз, шо заман бизге даууларын алышдырып бу-дан машгъул болма тюшмей деп асиге теле. Биз шога баш кышмагъа сыймейбиз». Шону булан бирге ол США бир заман-да Эстонияны, Латвияны ва Литваны Со-вет Союзну составына кышуулгъанлыгъын на рази болмайгъанын айткан.

Берлин

Мунда Германия Демократ Республика-сыны хаакъ палатасыны 15-нчи жыйыны октгерилген. Парламент ушке учун бек че-тим вакътиде жыйылган. Коалиция гъу-куматында ХДС-ни вакиллер чыгъгъан солг ол тозулууну кторктуунчу даражасы на солген. Премьер-министр Ханс Модри-тувулунгъан гъалны арагъа сазып ойлаш-макъ ва ёки де якъдан онгайлы ёну тап-макъ учун оппозиция булан ёлукъгъан. Ла-кырлашып гече геч болгъунча узатыл-гъан. Ону гъасиллери парламент дискус-сияланы лап агъамиятлы бёлюгю бола-жакъ.

Этишилген разилешивдени арасында ал-дын гёз алгъа тутулгъан йимик парламент сайлавланы 6-нчы майда тююл, 18-нчи мартда октгермек деген таклиф де бар. «Дегерек столну» ишинде ортакчылыкъ этген партияланы ва группаланы гъариси гъукуматгъа оларени вакиллерин йибере.

Пачалыкъ гъакимлигини оыр органыны гюлюк ишамында хыйлы агъамиятлы ма-съалалар бар.

Белград

Косово автоном арайда гъал бирден-бир иттишген. Ону хыйлы районларында кыдырылган албанлы миллетчилер ва сепаратистлер манифестациялар октгерген. Ола-ны ортакчылары хаакъгъа гент кюйде кыдырылгъан гёрсетмеге чакъырып эт-ген. Йославинны початы билдирген кюй-де, манифестацияларда улуу группалар милицияны кыулулукъчуларына ташлар бу-лан атышгъан ва атылагъан, савутланы кыюлагъан.

Субарека деген шагъарны ювугъунда-гъы автомобиль ёлда милицияны отрядла-рынны юрешюнде четимликлер этмек учун баррикадалар кыурулгъан болгъан. Шонда кеп халкъ жыйылгъан демонстрациялар октгерилген. Оларда албан миллетли бир нече минг адам ортакчылыкъ этген. Экс-тремист тайпалар жамият низамны сакъ-лайгъан гючлеге гъужум этивию натижа-сында демонстрацияны ортакчыларындан бир адам оылген, бир нечеси яралангъан.

Косовону президиумуну председатели Х. Кайдомчай телевидениеден миллетчиле-ни ва сепаратистлени йырынчулукъ ишле-рине таби болмай турмагъа Косовону хаакъына, инг башлап, албанлылагъа ча-кырып этген. Ол крайдагъы гъал бек бу-зукъ экенин билдирген ва албан халкъны жыйыллары ва демонстрациялары Косово-да алданокъ айтмагъа бажарылмайгъан кюйдеги натижаланы бермеге болагъанын айткан.

Париж

Темиркызыкъ Котабато вилайтдагъы Пикит деген шагъаргъа 2 мингте ювукъ бу-сурмаллар сепаратистлер улуу гъужумлар этген. Олар уйлени яллата туруп, 1500 агълюню, оларени оякъларын кыюп, ша-гъарны центрына багъып чыкмагъа борч-лу этген. Атышывланы вакътисинде ша-гъарда ишайгъан бир нече адам оылген. Шо гъакъда Франс Пресс агентлигини Пи-китдеги мухбири билдирген. Шагъарда ва ону ювугъундагъы 12 юрта ислам динни икътисилары кеп кыалмагъал гётерген. Ша-гъаргъа гъукуматны асгерлерини батальо-ну гелген ва сепаратистлер кыюлгъа алгъан юртланы аркин этген.

Гъужум ативлер гъалитгъалилерде кыу-рулгъан коншудагъы дёрт вилайтны бусур-манлар ишайгъан автоном районунда гёз алгъа тутулгъан сайлавлар болмагъа уш-жумадан да аз кыалгъан вакътиде баш-лангъан. Шо кыалмагъалны Морону азат этивию милли фронтунан айрылгъан груп-па башлагъан.

(ТАСС).

Гъансыз аюв балам.
О. ИСРАПИЛОВНУ ФОТОСТУДУ.

ТАЛАТГЮН, 6 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА
6.30 120 минут. 8.30
«Шат стартлар». 9.15 «Васъ-ка». Учъ сериялы телевизи-онный чебер фильм. С. Анто-новну повестине гёре. «Лен-фильм». (Премьерасы). 10.20 Бизин борчларыбыз. «Гжелъ — о нечидир?». 11.05 «Шулай болгъан...» 11.25 Яшлар учун (француз тилдеги дарс булан бирге). 12.25 Коллаж (реклама, билдиривлер, ин-формациялар). 11.30 Заман. Янгылыкъланы телевизион-ный кыулулукъ. 15.30 «Бан-сунда кыар ирийгенде» де-ген фильм-концертни премье-расы. 16.00 «Ол англашыл-майгъан Галимзиннов». Доку-ментли фильм. 16.25 Ф. Шу-берт — 5 номерли симфо-ниясы. 16.55 «Гъайран ага-лар». Янгы Зеландияны гъа-кында кинопрограмма. 17.25 Салам, музыка. 18.25 Коллаж (реклама, билдирив-лер, информациялар). 18.30 Янгылыкъланы телевизион-ный кыулулукъ. 19.00 «Си-зини гъакыгъызда ва сизин учун». Телевизор кыаравчу-ланы тилевдерине гёре кыу-рулгъан концерт. 19.40 «Да

гъыстан» деген программа. 20.00 «9-нчу студия». 21.00 Заман. Янгылыкъланы теле-визионный кыулулукъ. 21.30 Агъамиятлы баяныкъ. 21.40 Телевизор кыаравчуланы ти-левдерине гёре. «Бир минут да рагъатлыкъ ёкъ». В. Доб-рынкинни яратывчулукъ вече-ри. 23.45 Янгылыкъланы те-левизионный кыулулукъ.

II ПРОГРАММА
8.00 Эртеги гимнастика. 8.15 «Бажарылмайгъан зат да бажарыла». Илму-англа-тыв фильм. 8.35, 9.25 Физи-ка. II класс. Лазерлар. 9.05 Француз тил Охутувну кин-чи йылы. 10.35, 11.40 Био-логия, 6-нчы класс. Осьом-люклер. 11.55 Эрудитлер учун. 12.00 Такрарлаз теле-фильмин сеансы. «Хождене по мукам». 2-нчи сериясы. «Сайлав». 13.15 Ритмикалы гимнастика. 17.00 «Гюч, ативлюк ва савдукъ». 17.45 Билдиривлер. 17.55 «Бары да затны билмеге сюемен». Киножурнал. 18.00 «Бизнес-клуб». 18.30 Заман. Янгы-лыкъланы телевизионный программасы. 19.00 Яш-оьрумлер учун. 19.40 «Гё-зел гюю». Мультфильм. 20.00 «Гечегиз ашшы болсун, гич-чипавлар!» «Шигърулар оху-юкъ». 20.15 «Россияны ки-сеси». Телевизионный доку-ментли фильм. 20.35 Телеви-

«АМЕРИКА БИЗИН ГЕ-ЗЮБЮЗДЕН». М. МЕЖДУ-НАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ. 1989 ЙЫЛ.

Американы ахтарагъан еа уйренеген белгилли рус-тинлер Сергей Похачин, Радмир Бугданов, Андрей Кортун, Владимир Поэ-нер оьзлени китабын илму-ахтарылагъа байлавлу аришивлюкчени айлама-сында, тизген. Китап ачыкчылыкъ, ойгырыны-еа пинруларыны янгылы-гъы, салынгъан масъа-лаланы оьзгёречелиги бу-лан охувчуланы тергевюн тарта. Ону авторлары со-еет халкъны бугюнлер болгъунча америкалыланы гъынбундагъы тере кыа-равларын, ойларын тай-дырмагъа кёмен эте.

БАНЕРДЖИ Б. Н. «ИН-ДИЯ ОКЕАН: РАГЪАТСЫЗ-ЛЫКЪНЫ ЗОНАСЫ». М. ПРОГРЕСС, 1989 ЙЫЛ.

Болгилли индиялы пуб-лицист оьзюню китабын-да 80-нчи йылларда Ин-дия океанны бойларында-гъы рагъатсыз гъалны су-ратлай. Яшавдан алынгъан

герти мисалланы, тарихи документлени пайдаланды-ра туруп, китапны автору шо регионда туулулукъан социальный политика, эк-номина гъалланы анализ эте.

НЕГОИЦА П. «ЮРЕН-ЯРА». М. СОВЕТСКАЯ РОССИЯ, 1989 ЙЫЛ.

Халкъара гъалланы гъа-кында язагъан журналист Негоица оьзюню китабын-да Италиядагы ишнин, ону адамлары булан бол-гъан ёлугъуеланы зама-нындагы, тергевлерини гъакында кыумурлу кюй-де хабарлай.

Китап гиччирек, итти сюжметли, детектив кыай-дада азылгъан хабарлардан тизилген. Шо хабарланы игитлери тюрю-тюрюл че-тим масъалаланы енгмеге чалышагъан яшөөрумлер, Шоланы кёплерини яшаа учунгъу ябушуеда уш-тун гелмеге болмай, яшаа-гъа, адамгъа инамлыгъын тас эте.

Ф. ПРУЖАНСКАЯ,
библиограф.

«Америка бизин ге-зюбюзден». М. между-народные отношения. 1989 йыл.

Американы ахтарагъан еа уйренеген белгилли рус-тинлер Сергей Похачин, Радмир Бугданов, Андрей Кортун, Владимир Поэ-нер оьзлени китабын илму-ахтарылагъа байлавлу аришивлюкчени айлама-сында, тизген. Китап ачыкчылыкъ, ойгырыны-еа пинруларыны янгылы-гъы, салынгъан масъа-лаланы оьзгёречелиги бу-лан охувчуланы тергевюн тарта. Ону авторлары со-еет халкъны бугюнлер болгъунча америкалыланы гъынбундагъы тере кыа-равларын, ойларын тай-дырмагъа кёмен эте.

МЕЖИТ ЯНГЫРТЫЛ-ГЪАН

Ленинграддагы межит-ни ишчиларларына ала-гъы гёселлиги кыайтарыл-гъан. Ол 1913-нчи йыл Россияда яшайгъан бусур-манлар жыйгъан ашъа-гъа кыурулгъан болгъан. Межитни янгыртмакъ учун багъалы чыны ва кембрия балчыны пайда-ландырылгъан.

Редактор
С. Н. ВАЛИЮЛЛАЕВ.

«Объясни нечичи тутма тарыкъ?» 20.40 «Биз чудакар тююлбюз». Теле-визионный документли фильм. 20.50 Телевизионный музыкалы абонемент. «Ба-зин вакътини музыкантла-ры». Н. Штаркман 2-нчи бе-риллеш. 21.30 «Амузаста». Чебер фильм. «Мосфат», (Евразийде). 22.45 Волга-бол. Кубок алгъанлар учу-гъу кубок Эржишлер. «Дя-намо» (Москва области) — «Максикано» (Италия). «Ди-намо» спорт Кыласындан бериллеш.

ТАЛАТГЮН, 6 ФЕВРАЛЬ

7.15 «Тангчолан» деген информация публицистика программа. 17.00 Янгы та-барлар. 17.20 «Досаукъну гъакындагъы сатырлар». Х. Арсланбековну «Тав бу-лакт» деген поэмасындан гесек. 17.30—18.00 «Биз дос-дукъну гъакында йырады-быз». Концерт.

АРБАГЮН, 7 ФЕВРАЛЬ

7.15 «Тангчолан» 17.00 Янгы хабарлар 17.30—18.00 ДАССР-ни 70 йылдыгына «Яратывчулукъну йыллары» Ленин райондан бериллеш.

РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ:

367007, Магвачъала, Комсомол проспекти, 61.

ТЕЛЕФОН НОМЕРЛЕРИ: редакторну заместителя — 7-24-96, жаваплы секретаргъа ва партия бёлюгюне — 7-28-76, юрт хозяйство бёлюгюне — 7-23-72, кыгъыздар ва информация бёлюгюне — 7-28-83, кумтура ва промышленность бёлюк-ле — 7-22-81, издательствогъа — 7-51-92, бухгалтериягъа — 7-30-94.

Газета отпечатана офсетным спо-бом в типографии издательства Да-гестанского обкома КПСС. (И. Ко-морский проспект, 61).